

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla XXXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

D. Petri Duen.

testamen. Ita probat glo. & ibi Bartol. in l. furt. in §. qui ius. ff. de his qui not. in fa. tex. in §. si. & ibi Ange. in Auth. vt litigates iurent. colla. §. in c. fin. & ibi Bald. in ij. col. de rescrip. Bart. in l. congruit. ff. de offi. præsi. Bal. in præ. Decreta. nu. 28. glo. vbi doc. in l. j. in §. & post operis. ff. de noui ope. nuntia. quod etiam hodie est decisum, vt etiam inter consanguineos non habeat locum in pragma. 25. de Segouia, anni 1534.

Hanc Regulam limita tribus modis, vt per Ias. in l. quidam existi- mauerunt. nu. 4. ff. si cer. pet. quas limitationes posuit Iacobi, de san- cto Georgio in l. si vero. nu. 1. C. de iudic. Septem limitationes ad hanc Regulam posuit Feli. in rub. de treug. & pace. vbi notabiliter tractat materiam: quam regulam latius explicabimus infra, in Re- gu. incip. Affines.

REGVLA XXXI.

ADMISTRATORES seu officiales, vt sunt tutores, curatores, & si- milis, non possunt emere res illorum seu bona, cuius vel quorum ad ministrant. Facit & probat tex. in l. si in emptione. §. fin. ff. de con- trahen. emp. vbi dicit tex. q. tutor non potest emere rem pupi. glo. in l. cum ipse. C. eo. tit. ibi, cum dicit, habet locum hæc in omni officio publico vel priuato. & si isti contrahunt puniuntur, vt in l. non licet, ff. eo. tit. vbi tex. dicit q. amittunt rem, & condemnantur in quadru- plum, facit etiam tex. in l. qui officij. ff. de contra. em. & in l. j. & ibi doc. C. de contrac. iudi. in l. plebiscito. ff. de offi. præsi. notatur in lau- fertur, in §. j. ff. de iure fisci. Hæc Regula probatur in tutoribus & cu- ratoribus in l. j. tit. v. lib. v. ordina. & in l. xiiij. tit. vlti. lib. viij. ordi- na. & in l. iij. tit. v. par. v. hanc Regulam ponit, Soci. in Regu. 278. vbi eam limitat septem modis.

Et quia Socinus tantummodo ponit regulam in officialibus admi- nistrantibus iustitiam, diuidam eam in duas partes. In prima parte po- nam vltra eum Fallentias alias in istis officialibus qui iustitiam ad ministrant. In secunda parte quid in curatoribus & tutoribus: quæ est magis necessaria.

- 1 Primo fallit vltra Socinum supradicta Regula, nisi officialis emit rem que fuit patris vel antecessoris sui. Ita probatur in d. l. qui offi- cij, & in l. milites, ff. de re milita. ff. de re milit. & notatur in d. l. prin- cipalibus, maxime per Roma. Ratio est, quanihil proprium est filio quam patris successio. vt in Authen. quibus mod. natu. effi. legit. in §. igitur, colla. vi.
- 2 Secundo fallit, nisi contractus confirmetur silentio 30. annorum: Ita concludit Azo in Summa. C. de contracti. iudi. quæ sequitur Mat- thæus de Afflic. in c. j. §. si vero. nu. 18. de feud. Guar. atque Castal. in V. sib. feud.
- 3 Tertio fallit, nisi officialis emat finito officio, & sic tempore syn- dicatus, vt in d. l. C. de contract. iudi. & not. glo. in d. l. qui officij, & ita tenet Ias. in d. l. principalibus, nu. 4.

4 Quarto

- 4 Quarto fallit, vt non procedat in vltima voluntate: & ideo officialis durante officio potest hæres institui, & sibi fieri legatum, vt in l. nō dubiū, in prin. ver. potestate. C. de testa. et ibi Bar. & Doc. quam opinionem sequitur Iaf. in l. principalibus nu. 2. in fi. ff. si cer. peta.
- 5 Quinto fallit in officiali, quia caperet donationem remunerationis causa, durante officio, vt in l. Aquilius Regulus, vbi Barto. in 3. opo. po. nu. 1. ff. de donatio.
- 6 Sexto fallit in officiali recipienti pignus: Ita tenet Bar. in l. in quorum. ff. de pigno. contra glo. ibi. quam doctrinam Barto. sequitur Bertachi, in tract. de gabellis. in 3. par. prin. nu. 10. Iaf. in d. l. principalibus. nu. 3. Fran. Aret. in l. Gallus, in §. & quid sit tantum. nu. 19. ff. de libe. & posthu.

SECUNDA conclusio huius regulæ, scilicet quod tutores nō possunt emere rē pupilli: & sic in consequentiā q̄ non valet donatio, vel alia dispositio a minore facta ad vtilitatem tutoris, vel curatoris, seu alterius administratoris, vt probat iura supra alleg. Cuius Regulæ ratio est, quia tutores in hoc casu auctoritatem pupillis præbere debent, & tanquam in re sua non possunt: vt in l. j. ff. de autho. tut. quia tutor datus est pupillo vt eum tueatur, non vt eum spoliaret, vt in l. j. ff. de tut. & in §. tutores. Inst. eod. titu. Secunda ratio est propter metum & reuerentiā quam pupilli habent tempore tutelæ. ob ius tutelæ ipsius, vel administrationis, iste metus & reuerentia sufficit ad rescissionem contractus: tex. est iuncta glo. in l. j. §. quæ onerandæ, in verbo metu. ff. quar. rer. actio non dat. Tertia ratio est, quia alias tutores & alii administratores suos pupillos, vt hos regerent spoliarent: Ita dicit Alberi. in l. j. ff. de tutel. facit tex. in l. j. ff. de dona. inter virum & vxor. Quarta ratio est vt sit supradicta regula introducta in fauorem minorum, ne decipiantur, vt in l. j. ff. de mino.

7 Quam regulam amplia. Primo vt procedat etiam si pupillus sit hæres institutus, & grauatus restituere hereditatem tutori, non potest ipsi tutori restituere prædictam hereditatem sine iudicis auctoritate: quia non potest esse author in re sua. l. j. §. fuit quæsitū. ff. ad Trebel. cum prædicta restitutio sit ad vtilitatem tutoris, cum in eum trāseant actiones: vt in d. l. j. & per totum, Instit. de fideico. heredita. tenent Doct. in l. singularia. ff. si certum peta. ita concludit Nicol. Bello. in lib. ii. supputa. c. 14. & 15.

8 Secundo amplia, vt in tantum procedat quod etiam non valet acceptilatio facta tutori vel curatori per pupillum, seu alteri administratori durante tutela, neque etiam quidem statim finita tutela: sed ex longo intervallo secus, quia tunc cessat ratio huius regulæ, arg. l. si ventri. in fin. ff. de priuil. credit. & in l. j. in §. quæ onerandæ, ibi, in summa si incontinenti impositum sit quid liberto, quod oneret eius libertatem, dicendum est exceptioni locum fore. ff. quarum rerum actio non datur. Sed ex intervallo post redditas rationes & reliqua, cum nemo videatur eum cogere, vt promittat, tum bene potest: quia qualitas iuncta verbo, debet intelligi secundum tempus verbi. l. in deli.

D. Petri Duen.

delictis, §. j. ff. de noxa. & ne officium sit alicui damnosum. l. si. quis. ff. si quis omnia cau. testamen. possit tamen minor læsus postea restitui, per l. j. ff. de mino.

- 3 Tertio amplia, vt etiam habeat locum in contractu donationis quæ donatio tutori per pupillum fieri non potest: quod non solum est verum in donatione immobilium, verum etiam mobilium, vt in l. si ita. ff. de fideius. & in l. bonorum ff. de verb. sign. quod etiam intelligo non solum habere locum in tutoribus vel curatoribus, sed etiam in alijs: etiam si ipsos tutores vel curatores nihil tangat, non valet supradicta donatio: vt in l. tutor ad vtilitatem. ff. de admi. tuto. & in l. fin. C. si maior factus. imo etiam si tutor in hoc casu pupillo præstiterit auctoritatem, tenetur: vt in l. j. in prin. ff. de tu. & ratio. dista. quia donare est perdere, vt in l. filius familias. ff. de donatio.
- 4 Quarto amplia, vt etiam procedat in cessione: quia cessione facta per pupillum tutori, non valet: quia donationis vicem plerunque habet, vt in l. penul. & fina. C. manda.
- 5 Quinto amplia, vt non solum habeat locum in persona tutoris & curatoris, verum etiam habeat locum in persona consanguinei ipsius tutoris, Ratio est, quia fieret fraus de persona ad personam, vt in l. pupillus. in §. sed et si per interposita. ff. de admi. tuto. notatur in l. fraus ff. de legib. & in regu. que in fraudem. de re. iur. lib. 6.
- 6 Sexto amplia, vt etiam procedat in testamento facto ab adulescente in fauorem tutoris vel curatoris, vt etiam non valet, quia non libere videtur factum ut de cet: ut in l. j. C. de sacrosanc. eccl. et in l. j. & per totum. C. si quis aliquem testamen. prohi. quamuis si alius prohibitus fuisset institutus, ualere. ut in l. qua etate. ff. de testamen.
- 7 Septimo amplia, ut supradicta regula habeat locum in custode: de quo potest poni exemplum in c. cum locum. de sponsa. vbi dicitur quod quando agitur de fœdere matrimonij, debet custodiri mulier in loco tuto: quod si ita mulier esset minor, non posset contrahere cum custode. Ratio est, quia ratione metus uideretur facere, ut in d. §. quæ oneranda. Idem est dicendum in minore qui est in carcere quod non possit contrahere cum Commentariensi, ut notatur in l. qui in carcerem. ff. de met. cau.
- 8 Octauo amplia, ut non procedat etiam si contractus fieret in præsentia amicorum: quia licet præsentia amicorum tollat suspensionem, ut in l. transacionem. C. de transacio. tamen non tollit prohibitionem huius regulæ, licet cõtrarium teneat Bar. in repet. l. frater a fratre. nu. 51. ff. de condi. indebi. ubi expresse loquitur in casu huius regulæ, quæ sequitur ibi Ias. in repet. nu. 42. Alex. in d. l. transacionem. nu. 4. Sed contra Bartol. & pro supradicta ampliatione facit tex. in l. 14. ti. 18 li. 3. ord. in parte, concegeramente. quæ debet intelligi, id est publice, sicut est quando fit in præsentia amicorum, quod dicitur publice fieri.
- 9 Nono amplia, ut etiam hæc Regula habeat locum, si contractus inter tutorem & pupillum fieret in præsentia iudicis cum iudex non possit

possit legibus probantibus hanc Regulam derogare: quia inferior non tollit legem superioris, maxime prohibitivam, ut in l. j. C. ne fideius. dot. dentur in Cle. ne Romani. de electio. alias nunquam haberent locum constitutiones uel ordinationes prohibentes aliquid fieri, cōtra l. nemo. vbi doct. ff. de lega. j. nisi iudex ex magna causa approbaret supradictum contractum, ut si nimis utile esset pupillo: uel alias, ut in l. si hominem. ff. manda. ita probat text. maxima causa interueniente in l. 4. titu. 5. parte 5.

1. Fallit primo supradicta Regula, scilicet si tutor uel curator emat rem pupilli altero tutore authorizante, l. 4. & 5. ff. de autoritate tuto. & l. non existimo. ff. de admini. tuto. Ratio est, quia isti tutores habent auctoritatem diuiduam: quod tamen intelligo uerum, ut supra dixi quando fieret etiam cum magna causa, ut probat text. in l. 4. tit. 5. parte 5.
2. Secundo fallit, quando tutor accepisset possessionem alicuius rei sibi debitæ antequam fuisset tutor: ut in l. fistulas. in §. j. ff. de contrah. empt. Ratio est quia agitur de executione alterius contractus & vacuæ possessionis, in quibus non requiritur auctoritas præsidis, ut in l. j. C. quando decre. opus non est.
3. Terio fallit, quādo pupillus esset debitor tutoris, quia tūc poterit sibi soluere, si debitum esset pecuniarum. l. quoties §. licet. ff. de adm. tuto. sed si res essent immobiles, requirentur solentitates positæ in l. magis puto. ff. de reb. eorū. & in l. si prædiū cū alijs. C. de præd. mino. notant docto. in l. singularia. ff. si cer. pet. Et idem quod dictū est de tutore, quod potest sibi soluere, habet etiam locum in exccutore dato in testamento Ita tenet Ioan. And. in additionibus ad specu. in titu. de instrumen. editio. in §. nunc aliqua. uer. 29. nu. 30. quæ sequitur Bal. licet de Ioan. And. nullam mentionē faciat, in l. non est dubium. nu. 4. C. de leg. allegat text. in d. l. fistulas. in §. fundum. eandem opinionem tenet ibi Paulus de Cast. & Iason nu. 4. in 2. limitatione. neque talis exccutor propter hoc incidit in pœnam. d. l. non est dubium. quā opin. sequitur Phil. Dec. in consi. 243. nume. 3.
4. Quarto fallit, quando pupillus factus maior approbauerit illum contractum l. si. C. si maior fact. l. pupillus §. item ipse. ff. de admini. tutorum. Quod tamen intelligo uerum, quod ualebit supradictus contractus a tempore approbationis, & non ante, cum a principio nullus fuit, ob id non potest conualescere, l. quod in initio. ff. de regul. iur.
- Quinto fallit, quādo cūque ex contractu resuaret commodum pupillo. Ratio est, quia cū hæc regula fuit introducta fauore pupillorum, ne decipiantur, & bonis suis priuentur: igitur in fauorem ipsorum ualebit: ut in §. j. in titi. de autho. tuto. in l. non eo mirus. C. de procu. gl. in l. 2. ff. de acceptilatio. tex. est in l. 3. ti. 7. lib. 3. fori. et in d. l. 4. ti. 5. parte 5.
6. Sexto fallit, in substitutionibus pupillaribus, quia non fiunt a pupillis tutoribus: & sic requiritur, quod sint factæ ab ipsis pupillis quia ubi

uexba

D. Petri Duen.

verba non conueniunt, neque dispositio, l. iij. §. toties. ff. de damno infecto. Et quia substitutio pupillaris potius est dispositio testatoris, quā filij pupilli. l. Papinianus. §. sed neq; impuberis. ff. de inoffic. testa. & est prouisio patris magis, quam filij. l. patris & filij. ff. de uol. ga. & pupill. & sic substitutio ualet, ut in c. si pater & ibi Doct. de testa. lib. 6.

7. Septimo fallit, quando cunque fieret contractus cum auctoritate iudicis. Quod tamen intelligo verum, ut supra dixi in 9. amplia, scilicet, quod causa debet esse maxima, & iure conueniente: nam alias non potest minor etiam cum decreto facere talem contractum, ut in l. §. & ibi Bar. C. si maior fact. quem sequitur Barba. loquendo in donatione, in consi. 40. col. 17. vers. capio aliud dubium in 3. vol. ubi dicit, qd in tantum hoc procedit, etiam si minor iurauerit talem donationem, idem tenet in consi. xli. in 4. vol.
8. Octauo fallit, quando pupillus esset ditissimus, & contractus factus, vel donatio esset modice quantitaris: quia de modicis non curat pretor. l. scio. ff. de restitut. in integ. l. cum plures in fine ff. de administr. tutor.
9. Nono fallit in minore, qui alienauerit aliquam rem pro loco, dum ibi custodiebatur professionis voluntarie faciendae causa: probat gl. §. in l. si quis Titio. ff. de lega. ij. ita tenet Bald. in l. generali nu. 3. C. de sacrosan. eccle. quā opinionem sequitur Pari. in c. in presentia. nu. 37. de proba. contra Abb. ibi. nu. 10. Circa quā questionem, ubi eam latius sine examinat, vide And. Tiraquel. in legibus concubia. in gl. 6. nu. 159. cum seq. & sic licet, ut supra dixi in 7. ampliari, qd hęc regula habet locum in custode, tamen quando aliquis custoditur professionis voluntarie faciendae causa, non habet locum. Est tamen verum qd ibi Tiraquel. loquendo in muliere quę prohibetur contrahere sine licentiā mariti, ut in l. 55. Tauri, an possit facere contractum fauore ecclesie vel pie causę, & concludit qd non, ibi. in nu. 170. Ratio in qua se fundat est, quia talis prohibitio est in fauorem mariti introducta. Sed supradicta ratio cessat in casu nostre regulę: quia talis prohibitio ut minor, non possit contrahere cum tutore, tantummodo, ut supra dixi in prim. huius regulę, est introducta in fauorem ipsius minoris, & ideo procedit, & est vera nostra limitatio: ibi Tiraquel. pro utraque parte refert plures doctores, quos propter prolixitatem non refero, cum ibi in promptu uideri possint.

REGVLA XXXII.

ÆDIFICARE potest quis, aut reficere Fortalitium, vel Castrę, & Ciuitates in suo. Hanc regulam probat text. in l. per prouincias. C. de hędifi. priua. eandem regulam ponit Bartol. in ex hoc iure. ff. de iustitia & iure. num. 7. & ibi Bald. & Angel. Ratio est, quia constructio ædificiorum est de iure gentium, d. lex hoc iure.

Limita